

Katedra dokumentární tvorby**Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské x / magisterské ☐**Autor/ka práce: **Josef Švejda**Název práce: **Hlas lidu, anketa jako výrazový prostředek v dokumentárním filmu**Posudek vedoucí/ho práce **x**Posudek oponenta/ky ☐Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): **RNDr. MgA. Alice Růžičková****Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:**

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	A
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	A
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....	A
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	A
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)A

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namísto položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Josef Švejda si ve své bakalářské teoretické práci klade otázku, jak pracovat s anketní metodou v dokumentárním filmu, zda může být anketa plnohodnotným filmovým prvkem a jaké jsou její výhody a omezení. Metodu ankety si zároveň vyzkoušel i ve svém bakalářském filmu „Hlas lidu“, který natáčel v 2020-2022 v čase pandemie, kdy na demonstracích lidé vyjadřovali nespokojenost s vládními opatřeními a celkovým vývojem situace. Švejda se snažil pochopit především protestující, jejichž názory sice nesdílel, ale zajímali ho, protože to mohou být ti, kteří se mohou během další krize ve společnosti radikalizovat.

Teoretická práce **Hlas lidu, anketa jako výrazový prostředek v dokumentárním filmu** má celkem 62 stran. V první kapitole Švejda anketu představí jako sociologický nástroj i žurnalistický výrazový prostředek, zasazuje tuto metodu do kontextu filmové tvorby a na základě analýzy mnoha shlédnutých anketních filmů popisuje její základní rysy a hlavní znaky.

Ve druhé kapitole v historickém kontextu označí filmovou anketu především za žánrový fenomén 60. let spojený s tendencí cinema verité ve světě i v Československu – připomíná tehdejší vznik manifestu Čas (1961), v němž režiséři Václav Táborský a Jiří Papoušek prosazují autenticitu a pravdivost před schematismem. Všimá si, že anketní metoda je často spojena s kulminací společenského hnutí 1968 a 1989, v dalších letech tuto roli veřejného vyjádření „vox populi“ přebírají televize a sociální sítě.

Ve třetí kapitole zjišťuje současný právní rámec a omezení při nakládání s natočeným materiálem a popisuje vlastní přístup během natáčení na demonstracích. Protože nikdy nestihl „správný“ postup, tedy nejprve získat souhlas od respondenta podpisem „Dohody o svolení k užití osobnostních atributů při vytvoření AV díla“ a pak teprve ho točit, nechal si vypracovat právní stanovisko ke svému filmu, které dokládá, že užití natočeného materiálu není v rozporu se zákonem. Dotčená osobnostní práva dále prověřuje ve třech oblastech: svoboda projevu, všeobecná ochrana osobnosti a umělecká licence. Probírá i směrnici GDPR, která se v EU uplatňuje od 2016, a která se týká systematického zpracování osobních údajů nikoli pořizování záznamu osob.

Ve čtvrté kapitole se Švejda věnuje konkrétním příkladům využití anketní metody a uvádí také vlastní poznatky při tvorbě bakalářského filmu „Hlas lidu“. Zkoumá způsob střihové skladby, práci s výpovědí, kdo klade otázky, zabývá se autenticitou použití subjektivní kamery.

V závěru teoretické práce shrnuje své vypozerované postřehy, zmiňuje i etickou rovinu využití pořízeného záznamu a zamýšlí se nad zodpovědností autora vzhledem k možnosti manipulace s významem i kontextem výpovědí směrem k dosažení autorského uměleckého sdělení. Práce obsahuje přehled všech citovaných pramenů, přílohou je i přepis rozhovoru s Olgou Malířovou Špátovou, který s ní vedl Švejda o anketním filmu „Největší přání 3“.

Oceňuji precizní přípravu i nastudování velkého množství literárních i filmových zdrojů, rovněž tak odvalu k vlastnímu experimentu s touto metodou při natáčení bakalářského filmu. Škoda jen několika zbytečných chyb, překlepů a mezer navíc či chybějících, což by snadno odstranilo zapnutí automatické kontroly textu (viz str. 28, 30, 32, 53, 54, 56, 57).

Josef Švejda prokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti v oblasti svého výzkumu a jeho práce splňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, proto bakalářskou teoretickou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

RNDr. MgA. Alice Růžičková
vedoucí bakalářské teoretické práce

V Praze, 4. 9. 2022